

Boris Taufer
Nanabozho

**Vyprávění
z indiánského severu**

NAHKOHE'S INDIAN'S COLLECTION

Nanabozho

**Vyprávění z indiánského
severu**

Niagara

*Na hoře žil starý šedý muž
Čtyři dcery krásné panny měl
Wigvam pohledný korový
Žil na nejvyšším vrcholu
Byl to svobodný lovec*

*Za jasných dnů viděli z vyhlídky v dáli záblesky moře
„Pojďme! Pojďme,“ volala nejmladší, „budeme se dívat na
moře!“*

V šatech z bílé jelenice běželi s radostí

*„Hle tam jsou jezera! Hořejší, Michiganské, Hurónské, St.
Clair, ó a Erijské!*

*Nech nás odejít do těch vzdálených hlubokých vod, otče!
Kde vlny pění a řvou.“*

*Tak ony uháněly lesy a údolími, po zemi, vzduchem
a oblohou*

*U skály se pak zastavily, u holé skály převysoké
„Inya! Zde je ale propast hluboká!“ zvolala jedna z dcer*

*„Jsme však příliš daleko, vrátíme-li se ve strachu
tatiček zvolá: „Ha! Cha!“*

A tak dívčiny plavaly dál v šatech světlých

Vodou ledovou na křídlech větru

A dolů do hlubin zvesela klesaly, jako draví ptáci jasnoocí

„Ha hej!“ křičely, „zkusíme to znovu!“

A dcery skákaly nahoru a dolů

Smály se a výskaly a lidé jim říkaly „hle Niagara!“

Dcery panny krásné tančící

V té slunné spršce vodopádu

Leelinau

Puckwudjininees byli skřítkci od Hořejšího jezera a jejich nejznámější bydliště se nacházela ve velkých dunách Naigow Wudjoo, kterým Francouzi říkali La Grandes Sables. Zde byli za jasných měsíčních nocí nejčastěji viděni. Indiáni, kteří po nocích na jezeře loví z kánoí ryby, je pozorovali, jak si na břehu hrají a dovádějí. Nedaleko od velkého jezera se nachází v písčitých dunách romantické jezírko obklopené borovým hájem, kde se skřítkové schovávali, aby je nikdo neviděl. Tomu místu indiáni říkali Manido wac. V písku tam lidé často nacházeli stopy skřítků, které byly velké, jako dětské. Skřítkové byli občas pozorováni, jak se schovávají mezi stromy. Oni mají rádi osamělá místa, protože chtějí nerušeně tancovat a veselit se, tak aby je nikdo neslyšel.

Puckwudjininees nejsou nikterak zlí, ale občas jsou škodoradostní. Sem tam indiánům ukradli z člunu pádlo nebo se v noci přikradli do wigvamu a sebrali nějakou vzácnost. Někdy kradli i ryby, či jiné úlovky. V jednom případě zašli tak daleko, že odlákali do svého posvátného háje krásnou náčelníkovu dceru. Byla to dívka přemýšlivá a často vyhledávala osamělá místa. Za dětství se jmenovala Neenizu, ale v dospělosti Leelinau. Holka sice nebyla nějakou laní štihlou, ale obličej měla neobyčejně krásný a oči černo jiskrné. Matka ji často varovala, aby nechodila

na osamělá místa, že ji jednou unesou skřítkové a ona s nimi bude muset nadosmrti tančit.

Mladé Leelinau nadbíhal postarší válečník, který byl sice vynikajícím lovcem, ale z válečné výpravy zatím ještě nedonesl skalp. Dívka však jeho návrhům odolávala a spíše se věnovala duchovnu. Milovala staré příběhy a snila o šťastných zemích. Skřítky pak považovala za posly z oněch blažených krajů. Zkrátka snové děvče, nedbající věcí tohoto světa.

Ačkoliv byla věčným snílkem, rodičům přece jen slíbila, že si slavného lovce vezme za muže. Ve svatební den si oblékla nové, krásně zdobené šaty a do vlasů si zapletla polní kvítí. Dívka před svatbou požádala, aby se s panenstvím mohla rozloučit v oblíbeném háječku. Rodiče proti tomu nic neměli, tak šla. A zatímco na krajinu padl večer a ve svatebním wigvamu čekal ženich, rodiče a hosté, Leelinau nepřicházela. Uplynula noc a dívka nikde. Od toho dne ji nikdo nikdy neviděl. Akorát noční rybáři občas mezi zelenými borovicemi na dunách viděli tančící vílu, která tam snad dodnes tančí se skřítky ve snových zemích.

Láska k lesu

*Budeme se volně toulat společně s divým ptákem
Půjdeme, kam budeme chtít
Ó, pro krásu lesa a života v něm
Wigvamy korové a jídlo na prérii
Jsme jako orli svobodní
Nejsme připoutáni k majetkům pozemským
Nežijeme pro shromažďování věcí
To, co nás živí se toulá po lesích a plave v řekách a létá
v oblacích
Cestujeme lesem a splavujeme řeky
Březová kánoe v proudu říčním jasném
Plavíme se krajem, plavíme se s písní
Plavíme se vzduchem, tančíme
Život vedeme jednoduchý, složitých zákonů prostý
Když na nás přijdou nepřátelé, chopíme se válečných palic
a vyženeme je
Když je mír, chopíme se chřestidel a tančíme
Hodujeme a zpíváme
Spoléháme se na Stvořitele, jenž stvořil nebe a tyto dny
Náš život je jednoduchý, věříme v tradice
Lesy jsou naše živobytí
Nebe nám dalo zemi a my vzhlížíme k západu
Poněvadž tam nakonec odcházíme, do země požehnaných*

Nanabozho a Ningabiuen

Nanabozho žil se svou babičkou Nokomis, dcerou měsíce, na okraji širé prerie. Právě zde, na těchto nekonečných prostorech pozoroval zvířata a ptáky každého druhu a sledoval i působení mocných přírodních sil. Prerie je dobré místo, kde člověk vnímá bouře, hromy, blesky, vítr, různé odstíny světla i stínů, zvuky i ticho, daleko intenzivněji, než kdekoli jinde. A tak se mladý Nanabozho učil a vnímal a pozoroval. Naslouchal zvířatům a také s nimi rozmlouval. První zvuk, který kdy zaznamenal, byl hlas sovy, a ten ho pěkně vystrašil. Mladík vyděšeně pelášil za babičkou a volal: „*Noko! Noko!* (zdrobnělina jména výrazu Nokomis), *Slyšel jsem strašidlo!*“ Babička se jen usmála a požádala ho, aby ji ten zvuk předvedl. „*Znělo to takto – Ko-ko-ko-hey!*“ předváděl mládenec. Babička se smála a vysvětlovala, že to byl jenom noční pták. A tak se v mytologii Odžibwejů říká sově *Kokoko*.

Nanabozho si pomyslel: „*Moje babička je moudrá, zatímco já toho moc nevím. Je to tím, že nemám otce a ani matku. Nikdy jsem o nich neslyšel, a proto musím o nich něco zjistit.*“ Chlapec se vrátil domů a sklíčeně si sedl do wigvamu. „*Co je ti Nanabozho?*“ ptala se babička. „*Přál bych si, abys mi řekla něco o mých rodičích. Jestli nějaké mám, a jestli mám nějaké příbuzné.*“ Nokomis se zdráhala vyprávět mu o rodičích, poněvadž věděla, jak je Nanabozho

prchlivý, ale nakonec se přece jen uvolila. „Ano, máš otce a tři bratry. Tvoje matka je mrtvá. Ona byla uchváčena tvým otcem Ningabiuenem - Západem. Máš i bratry. Jsou to Sever, Východ a Jih. Jsou starší než ty a tvůj otec má velkou moc a sílu bouřných větru. Jsi jeho nejmladší dítě a já se o tebe starám od útlého dětství. Tvoje matka zemřela, hned po tvém narození, protože s ní tvůj otec hrozně zacházel. Tvoje matka byla moje jediné dítě, a ty jsi moje jediná útěcha!“

Nanabozha nad tím zabořilo v srdci a v duchu se rozhodl, že svého zlého otce zabije. Řekl babičce, že se ráno vydá na cestu a navštíví otce. Nokomis mu řekla, že k jeho domovu je to velice dlouhá cesta, ale chlapec nedbal. On už to vlastně ani žádný chlapec nebyl, byl to velmi urostlý a silný mladý muž. Byl jako obr, který když kráčel k horám na západě, urazil za jeden krok, to co normálně ujde muž za jeden den.

S otcem se Nanabozho setkal na jedné z vysokých hor západu. Zprvu se zdálo, že je Ningabiuen šťastný, když uviděl svého chlapce, a tak ti dva spolu strávili několik dní a povídali si. Jednoho večera se Nanabozho zeptal, čeho na světě se otec nejvíce bojí, a on odpověděl, že ničeho. „Ale musí být něco, čeho by ses bál?“ naléhal syn a po dlouhém přemlouvání otec přece jen podlehl. „Ano, je tu jistá věc. Je to takový zvláštní černý kámen. Je to jediná věc na zemi, které se bojím. Ten kámen mne může poranit.“ Na oplátku Ningabiuen žádal, aby mu syn prozradil své tajemství, protože se vskrytu bál jeho ohromné síly. Nanabozho také tvrdil, že se na světě ničeho nebojí, jenže otec

mu nevěřil a stále se syna vyptával, co že je jeho slabinou, vždyť každý má přece nějakou. „Dobře, řeknu ti to!“ a úzkostlivě zaúpěl „*Ie-ee-ee-ieee!*“, já to ani nemohu vyslovit, „*Yeo! Yeo!* (citoslovce bolesti) *Jímá mne hrůza přitom pomyšlení,*“ a zprudka vykřikl: „*Je to kořen Apukwa!*“ a vyčerpaně sedl na zem. Pak ti dva od sebe navzájem vyvídali, kde ty věci najdou a oba zarputile tvrdili, že neví. Tak či onak si Nanabozho onen černý kámen tajně pořídil a Ningabiuen zase tajně sehnal kořen apukwa.

Když se ti dva posléze sešli, zeptal se Nanabozho: „*Zabíli si mou matku?*“ a on odpověděl, že ano. Nanabozho nato popadl černý kámen a udeřil ho. Bušil do otce ránu za ránou a bitva trvala několik dní. Stopy po těch úderech jsou vidět po celém středozápadě a západě až dodnes (někteří Odžibwejové říkali svým bělošským přátelům: „*Tady a tady Nanabozho udeřil černým kamenem, nebo toto jsou kusy černého kamene, když Nanabozho bojoval se svým otcem.*“) Ningabiuen zase šlehal Nanabozha kořenem apukwa, a i když Nanabozho velmi trpěl, nezranilo ho to. Bitva se vedla napříč horami a údolími až na samý konec světa.

„*Drž se můj synu! Vždyť vidíš, že mne nelze zabít. Nech toho a dám ti moc, jakou mají tvoji bratři. Čtyři části země jsou sice obsazené, ale mám pro tebe jinou práci. Můžeš dělat dobro pro lidi. Tato země je zamořena velkými hady, obry a příšerami, které lidem škodí. Jdi a pomáhej lidem! Máš na to sílu a vůli, a tvoje sláva bude věčná. Až dokončíš svůj úkol, připravím pro tebe místo. Budeš žít se svým bra-*

trem Kabibonokkem na severu.“ Nanabozho poslech
a vrátil se k babičce.

Píseň žen

*Má láska je můj lovec, lovec jelenů
S lukem pronásleduje zvěř přes hory a lesy
Loví z lásky pro mne
Má láska je válečník, válečník kmene
S lukem a palicí jde na nepřitele
Jde válečnou stezkou, krokem pevným ale lehkým
Myšlenkami je však u mě*

*Ač lovec, či válečník, lovící jelena, či nepřítele
Jeho srdce je se mnou
Z lásky mi donese jelena, či přivede zajatce*

Nanabozho a Me-she-nah-ma-gwai

Nanabozho byl se slovy otce spokojen a vrátil se domů k babičce. Válečník byl po boji značně domordovaný a všechno ho bolelo. Babička však byla zručná léčitelka, a tak se mladý hrdina v její péči brzy zotavil. Mezitím, co odpočíval, vyprávěla mu Nokomis příběh o zlém Megisso-gowonovi, který žil na opačné straně Velkého jezera, a který zabil jeho dědečka. *„Víš, když byl dědeček naživu, nikdy jsem neměla nouzi o olej, kterým jsem si mazala vlasy. Nyní žádný nemám a mé vlasy rychle opadávají,“* posteskla si.

„Dobře Noko. Naloupej lýko z cedru a udělej mi prosím z něho pevnou šňůru. Já si mezitím vyrobím dobrou kánoi.“ Když bylo všechno připraveno, Nanabozho vyplul na jezero, aby rybařil. Hodil do vody šňůru s háčkem a zvolal *„Me-she-nah-ma-gwai (jeseter). Rybo, chop se mé návnady!“* Tak to opakoval nějakou dobu, dokud náčelník jezer-
ních ryb lovců neodpověděl: *„Nanabozho, trápíš mně! Hle, zde je pstruh, ten se chopí tvé šňůry.“* Pstruh udělal, jak mu náčelník řekl a chytil se háčku. Byl to tak velký kus, že když jej Nanabozho tahal nahoru, kánoe se skoro potopila. Nanabozho tahal a volal *„Wha ee he! Wha ee he!“* a pak uviděl pstruha, *„proč ses prosím tě chytil mého háčku? Esa! Esa (citoslovce pokárání)! Jsi ošklivá ryba.“* Pokáraný pstruh se háčku pustil a odplul.

Nanabozho znovu nahodil šňůru s háčkem a pomyslel si: „*Náčelník jezerních ryb se určitě chytne,*“ ale ten pověřil okouna, aby se chopil háčku za něj. Mladý hrdina seděl v kánoi, volal „*Wha ee he!*“ a čekal, dokud na hladině neuviděl kruhy. Když spatřil okouna, řekl: „*Esa! Esa divná rybo. Proč se chytáš mého háčku? Nebud' hloupá a pusť se, říkám ti!*“ Okoun se tedy pustil a odplul.

Tak Nanabozho opět nahodil a spustil svou obvyklou písničku „*Me-she-nah-ma-gwai se chytí na můj háček.*“ Jeseterovi nakonec došla trpělivost, sám se chytil háčku a začal tahat lovce i s kánoí do hlubiny. Když Nanabozho přišel k sobě, zjistil, že se nachází v rybím břiše. Začal ihned přemýšlet, jak se z tohoto podivného zajetí dostane. Uchopil tedy válečnou palici, postavil se a uhodil rybu do srdce. Hned nato zaregistroval nějaký pohyb. Náčelník jezerních ryb ucítil bolest a pomyslel si: „*Je mi špatně od žaludku, protože jsem spolkl toho obtížného Nanabozha, udělalo se mi zle.*“

Nanabozho mezitím přemýšlel, co dál. Plul na kánoi směrem k rybímu hrdlu s nadějí, že se Jeseter začne dávit a vyvrhne ho, ale nestalo se tak. S lovcem byla přítelkyně Veverka, která stála celou dobu po jeho boku. Ona mu celou dobu pomáhala, a proto se jí říká Ajidaumo (Zdvížený ocas).

Nanabozho obnovil útok na rybí srdce a tentokrát uspěl. Ryba zemřela a její tělo pomalu doplulo na jezerní břeh. Jenže Nanabozho i veverka Ajidaumo byli dál v Jeseterovi uvěznění. Lovce se podíval ven skrz rybí oko a viděl nějaké ptáky. Také je slyšel, jak škrábou a klovou

do šupin. Malou dírkou, kterou vyklobali, uviděl hlavy racků. „*Ó! Buďte zdraví moji mladší bratři! Udělejte prosím ten otvor větší, abych mohl vyskočit ven,*“ vyzval je. Ptáci ho okamžitě poznali, zvětšili otvor a osvobodili ho. Nanabozho jim řekl: „*Protože jste ke mně byli tak laskaví, budu vám říkat Kayoshk*“ - volně přeloženo, něco jako „Škrabadla“ nebo „Hltouni.“

Místo, kam vlny donesly mrtvého Jesetera, náčelníka jezerních ryb, bylo shodou okolností blízko wigvamu jeho babičky. Válečník šel za Nokomis a oznámil jí, že nyní si může udělat tolik oleje, kolik bude chtít.

Noční hrobová světýlka

Odžibwejové věří, že nebožtíci putují do země mrtvých čtyři dny, proto u jejich hrobů zapalují po čtyři noci ohně.

*Zapalte oheň na mém hrobu, jsem mrtvý
Ať mne jeho zářivé paprsky zlehka vedou tmou
Denní světlo již neuvidím, jsem noční poutník
Laskavá záře mi ukáže cestu nicotou
Čtyři noci na mne vzpomínejte, jsem mrtvý
Hledám místo oproštěné od trápení a běd
Nenechte plameny pohasnout
Zatímco noční poutník jde na místo svého odpočinku*

*Nic není, jsem mrtvý
Lesní lovec, chrabrý válečník, nyní stín a přízrak beze jmé-
na
Zapalte oheň na mém hrobu, po čtyři noci jej nechte plát
Jsem totiž mrtvý*

Nanabozho a Megissogowon

Po čase se začal Nanabozho připravovat na válečnou výpravu proti Megissogowonovi, zlému manidovi, který žil na opačné straně Velkého jezera. Nanabozho toužil pomstít smrt svého dědečka, ale Megissogowonův wigvam byl hlídán ohnivými hady, kteří sršeli oheň, a nikdo nedokázal kolem nich projít. Za nimi pak byla tak slizká země, že každý, kdo chtěl projít, uvázl v lepkavé hmotě a nemohl se hnout.

Nanabozho si chtěl udělat šípy, ale neměl žádné hroty. Babička mu řekla, že zná jistého starého muže, který je na výrobu hrotů odborník. Nanabozho ji požádal, aby za ním zašla a nějaké hroty od něj pořídila. Nokomis ho vyslechla a vrátila se a v suknici nesla plno hrotů. Nanabozho ale soudil, že je jich málo a poslal ji za starcem znovu. Nokomis se vrátila ještě s větším množstvím, ale Velký lovec stále nebyl spokojen. *„Musím zjistit, jak se ty hroty vyrábějí,“* řekl si a začal nahlas spekulovat: *„Noko, půjdu na osamělé místo. Vezmu si bubem a chřestidlo a půjdu zpívat svou válečnou píseň. Připravím se do boje, a ty mi prosím zajdi ještě pro nějaké hroty, ale větší než ty předešlé.“* Když babička odešla, Nanabozho ji sledoval, aby zjistil, kde starec bydlí, a potom ho mohl sledovat při práci, aby odkoukal jeho styl. Nanabozho si všiml, že ten muž má velice krásnou dceru. Když se na ni díval, pocítil na prsou zcela

nový pocit a tlukot srdce, jaký doposud nepoznal. Mladík se potom rychle vrátil domů, aby tam byl dříve než babička a pak dělal, že nic.

„Synu, měl bys ses napřed postit, než půjdeš do války. Tvoji bratři to tak dělají a dělá se to tak od věků. Tak je to dobré. Musíš zjistit, jestli budeš mít úspěch.“ Nanabozho udělal, jak mu babička poradila, a odešel na několik dní na osamělé místo.

Mezitím měla Nokomis po večerech zvláštní návštěvy, poněvadž za ní chodil milenec v medvědí těle a s velmi dlouhými vlasy. V těch časech se lidé dožívali vysokého věku, takže Nokomis byla stále ještě přitažlivá žena.

Když Nanabozho dokončil půst a dopěl válečné písně, naložil kánoi zásobami, zbraněmi a zásobami oleje z přemoženého Náčelníka jezerních ryb Me-she-nah-ma-gwaie. Nanabozho cestoval rychle dnem i nocí. Za nějaký čas doplul na dohled ohnivých hadů, tak se zastavil, aby si je pozorně prohlédl. Viděl, že leží jistou vzdáleností od sebe a mezi nimi hoří oheň. Nanabozho je oslovil jako přítel, ale oni odpověděli *„Víme, že si Nanabozho. Ty nemůžeš projít!“* Velký lovec k nim připlul, co nejbliže, a pak silně vykřikl *„Co je to s vámi?“* hadi v tu ránu zvedli hlavy. *„Jak se vám líbí, to co právě dělám?“* zeptal se a jednoho po druhém je postřílel šípy. Byli to dlouzí a jasně barevní plazi.

Když Nanabozho překonal hadí stráž, pokračoval v plavbě, dokud nedoplul k slizké části jezera, které se říká Pigi-Wagumee (Dehtové vody). Velký lovec vzal olej a namazal jim kánoi. Díky tomu mohl dále plout po divné

vodní hladině, a byl to první člověk, který to místo překonal.

Když se vylodil na suché zemi, spatřil na kopci wigvam, který patřil Megissogonowi. Nanabozho vzal válečnou palici a luk se šípy a vyrazil do bitvy. Běžel do kopce a trojitým hlasem křičel, aby zloducha zmátl: *„Obklíčíme ho! Obklíčíme ho a vyžene pryč! To jsi ty, kdo zabil mého dědečka?“* a začal střílet šípy. Bitva se pak táhla celý den, dokud mladému válečníkovi téměř nedošly šípy, ale ani ty, které vystřílel, neměly žádný účinek, jelikož Megissogowona chránily zvláštní wampumy. Situace začala být pro válečníka kritická, když tu přiletěl Velký datel Ma-Ma a sedl na strom. *„Nanabozho!“* oslovil pták Velkého lovce, *„víš, že tvůj protivník má zranitelné místo? Vystřel na pramen vlasů na temeni jeho hlavy!“*

Nanabozho měl jenom už tři šípy, proto pečlivě zamířil a vystřelil. Střela pronikla Megissogowonovi do hrudi, ale zranění se rychle zacelilo. Druhý šíp zranil nepřítele na kolenou, ale i toto zranění se rychle spravilo. V moment, kdy se Megissogowon sklonil ke kolenům, aby si vytáhl šíp, odhalil na hlavě své zranitelné místo, čehož Nanabozho využil, pomalu zamířil a vypálil. Šíp pronikl do hlavy zloducha a ten padl na zem bezvládný a mrtvý. Nanabozho vydal z hrdla válečný pokřik svého lidu a sebral Megissogowonovi skalp. Pak si namočil prsty v jeho krvi a pomazal jí hlavu Velkého datla. Od té doby má každý datel na hlavě červenou čepičku (Indiáni si z úcty k datlům, zdobí jejich perím dýmky).

Po tomto velkém vítězství se Nanabozho vrátil domů, zpíval písně vítězství a tloukl do bubnu. Když ho uslyšela Nokomis, vyběhla z wigvamu a spěchala na břeh jezera přivítat svého vnuka. Mladý lovec jí ukázal válečné trofeje a v srdci nad tímto úspěchem mu vzplála touha po nových dobrodružstvích.

Nanabozho a starý vlk

Tak velkolepé vítězství musel Nanabozho oslavit. Zpíval vítězné písně a tloukl do bubnu. Cítil, že má v sobě dost síly nato, aby vykonal ještě další chrabré činy. Předtím ale ještě uspořádal velkou hostinu a pozval na ní zvířata, která se mohla těšit na bohaté zásoby jeseteřího tuku.

Jako první přišel na hostinu medvěd, za ním jelen, vačice a další. Los a bizon přišli později, a pak také koroptev. Ale zajíc s kunou přišli pozdě, a tak žádný jeseteří tuk už na ně nezbyl. Když slavnost a obřad skončil, Nanabozho vzal buben, vyzval shromážděné k tanci a začal jim zpívat tklivou píseň: „*Bratři, přicházejí nové písně z jihu. Tančete bratři!*“ Nanabozho zpíval a zvířata kolem něj v kruhu tancovala. Když spatřil krocany, tloukl do bubnu silněji a zpíval hlasitěji: „*To je ta cesta bratři. To je ta cesta!*“ Potápka to nějak špatně pochopila a myslela si, že v tom je něco špatného, proto zvolala: „*Kcha kcha kcha! Nanabozho nás chce zabít!*“ a skočila do nedaleké řeky. Polekaný Nanabozho skočil za ní, a jak ji čapl za hřbet, srovnal jí záda a ocasní peří a pokrývil nohy, takže od té doby nemůže potápka pořádně chodit. Mezitím se ostatní zvířata rozutekla.

Po nezdařeném večírku si Nanabozho přál cestovat. Chtěl vidět něco nového, proto se rozhodl, že prozkoumá Želví ostrov (Severní Amerika), aby poznal něco nového

a zažil pořádné dobrodružství. Také si chtěl si dobře zalovit.

Jednoho večera, když se procházel po břehu velkého jezera, padla na něj únava a hlad, když tu k němu přišel starý vlk, který po světě cestoval s šesti vlčími dětmi. Vlk řekl svým mladým, ať raději drží stranou, a tak se vlci rozutekli a Nanabozho za nimi volal: *„Kam utíkáte, přátelé? Počkejte, chci jít s vámi!“* Pak se zeptal starého vlka, kam mají namířeno a on mu odpověděl, že na nějaké dobré loviště, kde by chtěli přezimovat. Nanabozho požádal, aby mohl jít s nimi: *„Bratře, já miluji lov. Dovol mi, abych tě doprovázel. Dovol mi, abych na sebe vzal podobu vlka.“* Starý vlk přikývl a ihned Nanabozha proměnil.

Nanabozho byl se svým novým zjevem celkem spokojený, až na velikost. Byl sice stejně velký, jako každý normální vlk, ale to mu nestačilo, proto žadonil: „*Ó, strýčku, učiň mě o něco většího, než jsem!*“ a vlk tak učinil. Jenže Nanabozho stále nebyl spokojen, chtěl být ještě větší, a i tentokrát mu vlk vyhověl, ale konstatoval: „*Tato velikost ti bude stačit!*“ Nanabozho se pak podíval na svůj ocas a zděsil se: „*Ó, potřebuji, aby byl delší a huňatější!*“ Staníž se, vyřkl Vlk.

Mladí vlci mezitím běželi po svahu do lesa, kde narazili na losí stopu a ihned se po ni vydali. Starý vlk se zeptal Nanabozha: „*Co myslíš, který z mých chlapců je nejrychlejší?*“

Nanabozho zauvažoval: „*Myslím, že ten, který dělá nejdelší skoky.*“

„*No mohlo by to tak vypadat, ale mylíš se,*“ odpověděl vlk, „*pravda, má dobrý začátek, ale brzy se unaví. Ten, který je poslední, ale vytrvalý, ten nakonec toho losa dostane.*“ Společně se pak vydali za mladými vlky, když našli na cestě starou opelichanou kůži. „*Zvedni to Nanabozho!*“ vyzval ho vlk.

„*Esa! Co budu dělat se špinavou psí kůží?*“ prohodil lovec. Vlk se však shýbl, zvedl to a rázem v ruce třímal krásně zdobený plášť.

„*Ten já vezmu!*“ zvolal překvapený Nanabozho.

„*Ó, to ne!*“ odpověděl vlk, „je to plášť z wampumů a ty jsi jim pohrdl!“. Starý vlk od té chvíle nevynechal příležitost, aby svému domýšlivému příteli nedal lekci v pokoře.

Po nějaké chvíli přišli na místo, kde jeden z mladých vlků zaútočil na losa, a jak po něm chňapl, minul a zakousl se do kmene stromu, přičemž si vylomil zub. „*Nanabozho, vezmi ten zub!*“ vyzval vlk opět hrdého lovce.

„*Copak budu dělat se špinavým vlčím zubem?*“ odbrknul Nanabozho. Vlk ale zub vytáhl a ten se proměnil v krásný stříbrný šíp. Když došli na místo, kde mladí vlci skolili losa, Nanabozho měl strašný hlad, ale běda, z uloveného losa zbyly jen dočista ohlodané kosti. „*To jsem čekal!*“ řekl si v duchu Nanabozho, „*vlci jsou chamtiví špinaví pacholci!*“, ale nahlas neřekl nic a sedl si.

Mezitím promluvil starý vlk k mladým: „*Dejte nějaké maso svému starému dědečkovi, mí vnukové!*“ Jeden z nich okamžitě k Vlkovi přistoupil a začal se dávit, jakoby chtěl zvracet.

Nanabozho rozčíleně vyskočil: „*Ty hnusný pse! Ty ses tak přežral, že to ani neudržíš v žaludku! Táhni pryč!*“ Jenže starý vlk měl před sebou hromadu pěkně červeného čerstvého masa. Nanabozho žasl: „*Jak jemné a krásné maso!*“

„*Ano, ano,*“ odpověděl vlk, „*tak to je! Za svou tvrdou práci, dostaneme vždy to nejlepší. Velikost, nebo dlouhý a huňatý ocas z nás nedělá lovce!*“ Nanabozho se zahanbeně kousl do rtů.

Všichni se pak začali připravovat na zimu a mladí vlci šli lovit, aby nashromáždili zásoby. Jednoho dne, během jejich nepřítomnosti vzal starý vlk kosti z velkého losa, aby je štípal a vybral z nich morek. „*Nanabozho, přikryj si hlavu pláštěm, aby tě nezranil nějaký letící úlomek!*“ Nanaboz-

ho ho poslechl, ale přesto vlka tajně pozoroval. V tom okamžiku mu do oka vletělo kus kosti. „*Jau! Proč jsi mě praštil, ty starý pse?*“

Vlk reagoval: „*No, musel ses na mě dívat, jinak by se ti to nestalo!*“

Ale jeden podvod vede k druhému, a tak se Nanabozho hájil: „*To není pravda! Proč bych se mněl na tebe dívat?*“

„*No musel, jinak by se ti to nestalo, nebo ne?*“ argumentoval vlk, ale Nanabozho dál popíral a v duchu si plánoval, že zato vlka potrestá. Druhý den vzal losí kosti, že z nich také bude štipat morek a proto řekl vlkovi: „*Přikryj si hlavu přikrývkou, aby tě nezranil nějaký letící úlomek!*“ a vlk ho poslechl. Nanabozho využil situace, vzal kus velké kosti a pořádně s ní vlka praštil přes hlavu. „*Proč jsi to Nana-bozho udělal? Proč jsi mě praštil?*“ vykřikl vlk.

„*O ho! Ty ses určitě tajně díval, proto se ti to stalo!*“ Vlk tvrdil, že ne, ale Nanabozho trval na svém.

Nanabozho se posléze také vydal na lov a dařilo se mu. Skolil tučného losa, ale i když měl velký hlad, měl dilema, jak losa jíst. Nevěděl totiž, jak to ve své vlčí podobě udělat. „*Pokud začnu odzadu, možná se mi budou smát. Smát se možná budou, když začnu od boku. A co si pomyslí, když začnu od hlavy? No začnu asi od kýty, to je nejlepší maso.*“ V okamžiku, kdy si chtěl dát to skvělé maso do úst, vyrušil ho skřípavý zvuk vydaný větvemi nedalekého stromu. „*Proč se mi to děje? Nemohu jíst při tak děsném zvuku. Už dost! To stačí!*“ Když si opět přiložil k ústům maso, zaskřípalo to znovu. „*To se nedá! U toho se nedá jíst!*“ zaúpěl Nanabozho, položil maso a vylezl na strom, aby skřípavou

větev ulomil. Jenže přitom se zamotal mezi ostatní větve a zašprajcoval se tak, že se nemohl ani hnout. Zatímco byl v této bezmocné poloze, viděl, jak k jeho úlovku běží vlčí rodina. „*Tudy ne, tudy ne! Běžte jiným směrem! Tady je to nebezpečné!*“ křičel na ně.

Vlkům se to však nezdálo a začali si mezi sebou říkat, „*to má jistě něco za lubem, že nám to říká.*“ „Ano,“ soudil starý vlk, „*to jsou ty jeho triky. Podívejte se tamhle!*“ a ukázal na úlovek. Vlci se k němu seběhli a celého losa s chutí spořádali a Nanabozho se na to musel bezmocně dívat. Sotva dojedli a odběhli, zaval vítr, větve povolily a Nanabozho byl uvolněn. Byla to jistě práce starého vlka, který chtěl pyšnému lovcovi dát lekci v pokoře.